

Sygn. akt I CSK 566/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk (przewodniczący)

SSN Marian Kocon (sprawozdawca)

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa J. C.

przeciwko Powiatowi G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 11 marca 2020 r.,

skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 10 stycznia 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

- I. oddała skargę kasacyjną;**
- II. nie obciąża skarżącego kosztami zastępstwa procesowego
pozwanego w postępowaniu kasacyjnym;**
- III. przyznaje adw. E. B. (B.) od Skarbu
Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 5.400 zł
(pięć tysięcy czterysta) powiększoną o należną stawkę
podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powód J. C. wniósł o zobowiązanie pozwanego Powiatu G. do zaprojektowania i wykonania zjazdu z drogi głównej na posesję stanowiącą jego własność, zasądzenia od pozwanego kwoty 60000 zł tytułem odszkodowania za niewykonanie projektu tego zjazdu oraz 504000 zł z tytułu utraconych korzyści. Powód twierdził, że zjazd z drogi głównej istniał przed jej przebudową.

Sądy obu instancji ustaliły, że przed przebudową drogi nie istniał legalny zjazd do nieruchomości powoda toteż wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił żądanie powoda, a Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 10 stycznia 2018 r. oddalił apelację powoda.

Skarga kasacyjna powoda - oparta na obu podstawach z art. 398³ k.p.c. - zawiera zarzut naruszenia art. 217 § 3 w zw. z art. 22 i 391 § 1 oraz 382 k.p.c., art. 385 k.p.c., 328 § 2 k.p.c., a także art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (jedn. tekst z 2015 r., poz. 460 ze zm.) w zw. z art. 3 k.c. oraz art. 2, 45 ust. 1 Konstytucji, i zmierza do uchylenia tego wyroku oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Godzi się zauważyć odnośnie do zarzutu naruszenia art. 3 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, w brzmieniu obecnie obowiązującym, a nie w brzmieniu obowiązującym w czasie, gdy miała miejsce przebudowa drogi (ukończona w 2001 r.), że przepis ten jest przepisem prawa administracyjnego.

W prawie administracyjnym brak jest zaś jednolitej oraz precyzyjnej regulacji prawa międzyczasowego, które określałoby precyzyjnie zasady, jakie należy stosować w przypadku zmiany przepisów prawa. Zasady te ustalane są w orzecznictwie i doktrynie prawa administracyjnego na bazie utrwalonych reguł intertemporalnych innych dziedzin prawa, w szczególności prawa cywilnego oraz prawa karnego. Wyjściową zasadę dotyczącą rozstrzygania takiego rodzaju kwestii intertemporalnych stanowi zasada *tempus regit actum*, zalecająca oceniać

skutki zdarzeń prawnych na podstawie przepisów obowiązujących w czasie, gdy zdarzenia te nastąpiły. Zasada ta znajduje zastosowanie do faktów przeszłych. Do takiej sytuacji można zaliczyć okoliczność, zachodzącą w sprawie, dotyczącą niewykonania w 2001 r. zjazdu z przebudowywanej drogi powiatowej do nieruchomości skarżącego.

Rację zatem ma skarżący, o ile twierdzi, że w sprawie ma zastosowanie art. 29 §1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych w brzmieniu sprzed jego zmiany przez art. 1 pkt 29 ustawy z dnia 14 listopada 2003 r. (Dz. U. 2003, Nr 200, poz. 1953). Niemniej jednak z brzmienia tego przepisu nie wynika, jak chciałby skarżący, że do każdej nieruchomości przyległej do drogi powiatowej (publicznej) zarządca, w wypadku jej przebudowy, miał obowiązek wykonać zjazd.

Skarżący powinnośc pozwanego wykonania zjazdu uzasadniał także tym, że przed przebudową drogi jego nieruchomość posiadała bezpośredni dostęp do drogi publicznej w postaci istniejącego zjazdu. Wyrażając ten pogląd skarżący pomija, że za zjazd w rozumieniu art. 29 ustawy o drogach publicznych, może być uznany nie każdy dojazd urządzony przez właścicieli czy użytkowników nieruchomości przyległych do drogi publicznej, ale tylko ten, który został wykonany przez zarząd drogi lub za jego zgodą. W sprawie brak jest jakichkolwiek dowodów, aby istniejący w przeszłości zjazd spełniał te wymogi.

W konsekwencji powyższego, mimo naruszenia zasady *tempus regit actum* przez niewłaściwe zastosowanie art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych w brzmieniu obecnie obowiązującym, ostatecznie zaskarżony wyrok odpowiada prawu, co uzasadniało oddalenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.